

CAPÍTOL 13
EL CONCEPTE DE TIPUS EN NOMENCLATURA

ARTICLE 61. Principi de Tipificació

61.1. **Declaració del Principi de Tipificació.** Qualsevol tàxon nominal dels nivells família, gènere o espècie té, realment o potencial, un tipus portador de nom. La fixació del tipus portador de nom d'un tàxon nominal proporciona el criteri objectiu de referència per a l'aplicació del nom que porta.

61.1.1. Siguin quins siguin els límits que pugui tenir un tàxon taxonòmic en opinió dels zòlegs, el nom vàlid del tàxon es determina [article 23.3] a partir del tipus o dels tipus portadors de nom que es consideren inclosos dins d'aquests límits.

61.1.2. L'objectivitat proporcionada per la tipificació és contínua a partir de la jerarquia de noms. S'estén en ordre ascendent des del nivell espècie fins al nivell família. D'aquesta manera, el tipus portador de nom d'un tàxon nominal del nivell espècie és un exemplar o un conjunt d'exemplars (un holotip, un lectotip, un neotip o sintips [article 72.1.2]); el d'un tàxon nominal del nivell gènere és una espècie nominal definida objectivament pel seu tipus; el d'un tàxon nominal del nivell família és el gènere nominal sobre el qual es basa el nom.

61.1.3. Una vegada fixats, els tipus portadors de nom són estables i proporcionen una continuïtat objectiva en l'aplicació dels noms. D'aquesta manera, el tipus portador de nom de qualsevol tàxon nominal, una vegada fixat d'acord amb les disposicions del Codi, no està subjecte a cap canvi, excepte en el cas dels tàxons nominals del nivell gènere que estableix l'article 70.3.2, dels tàxons nominals del nivell espècie com estableixen els articles 74 i 75, o mitjançant l'ús dels plens poders de la Comissió [article 81].

61.2. **Tipus portador de nom dels tàxons nominotípics.** El tipus portador de nom d'un tàxon nominal és també el tipus portador de nom del seu tàxon nominotípic [articles 37.1, 44.1, 47.1], i la fixació d'un tipus portador de nom per a un constitueix també la fixació per a l'altre.

61.2.1. Si es fixen diferents tipus portadors de nom simultàniament per a un tàxon nominal i per al seu tàxon nominotípic, té precedència la fixació per al tàxon de categoria més elevada.

61.2.2. Si un tàxon nominal del nivell família, del nivell gènere, o del nivell espècie es fa pujar o baixar de categoria, o el nom s'empra en més d'una categoria simultàniament, el tipus portador de nom resta igual [articles 36.2, 43.1, 46.2].

61.3. Tipus portador de nom i sinonímia

61.3.1. Si diversos tàxons nominals amb diferents tipus portadors de nom s'atribueixen a un únic tàxon taxonòmic, llurs noms són sinònims subjectius en la categoria d'aquest tàxon (però no tenen per què ser-ho en una categoria subordinada).

Exemple. Es considera que els diferents tipus portadors de nom de *Psittacus elegans* Gmelin, 1788 i *Platycercus flaveolus* Gould, 1837 pertanyen a una única espècie taxonòmica de periquitos australians que porta el nom vàlid *Platycercus elegans* (Gmelin, 1788). Tot i que els noms són sinònims subjectius en la categoria d'espècie, no ho són en la categoria subordinada de subespècies de *Platycercus elegans*, per a les quals els noms vàlids són *P. e. elegans* (Gmelin, 1788) i *P. e. flaveolus* Gould, 1837.

61.3.2. Si dos o més noms genèrics que són sinònims objectius s'han emprat com a base per a noms del nivell família, els noms del nivell família són sinònims objectius.

61.3.3. Si dos o més tàxons nominals del nivell gènere tenen la mateixa espècie tipus o espècies tipus amb diferents noms basades en el mateix tipus portador de nom, llurs noms són sinònims objectius.

61.3.4. Si dos o més tàxons nominals del nivell espècie tenen el mateix tipus portador de nom, llurs noms són sinònims objectius.

61.4. **Designació d'un subgènere o d'una subespècie com a tipus portador de nom.** Si un subgènere nominal és designat tipus portador de nom d'un tàxon nominal del nivell família, es considera que ha estat elevat primer a la categoria de gènere. Si una subespècie nominal és designada tipus portador de nom d'un tàxon nominal del nivell gènere, es considera que ha estat elevada primer a la categoria d'espècie.

Exemple. *Planigale* Troughton, 1928 (Mammalia) es va establir amb les espècies *P. subtilissima* (Lönnberg, 1913), *P. tenuirostris* Troughton, 1928 i *P. ingrami* (Thomas, 1906) i la subespècie *P. ingrami brunnea* Troughton, 1928. En la descripció original es va designar tipus de *Planigale* aquesta darrera «subespècie d'*ingrami*» mitjançant el terme «Genotipus». *P. brunnea* Troughton, 1928 és l'espècie tipus per designació original, i no pas *P. ingrami* (Thomas, 1906).